

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเตรียมและดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2530 จำนวน 570 คน โดยได้ทำการคัดเลือกมาใช้ในการทดลองจำนวน 120 คน ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ทดสอบความถนัดทางภาษาของนักเรียนทั้งหมด โดยใช้แบบทดสอบวัดความถนัดทางภาษา ซึ่งเป็นภาษาไทย ของสถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลที่ได้มาก็คือนักเรียนที่มีความถนัดทางภาษาต่างกัน 3 กลุ่มตามวิธีการ 27% ซึ่งตรงกับเปอร์เซ็นต์ไคล์ที่ 1-24 และ 76-99 เรียกว่าคะแนน T(T-Score) (อัจฉรา วงศ์โสธร 2525: 25-27)

ก. กลุ่มผู้มีความถนัดทางภาษาคำ คือนักเรียนที่มีผลของคะแนนความถนัดทางภาษาอยู่ระหว่างเปอร์เซ็นต์ไคล์ที่ 1-24 มีจำนวน 150 คน

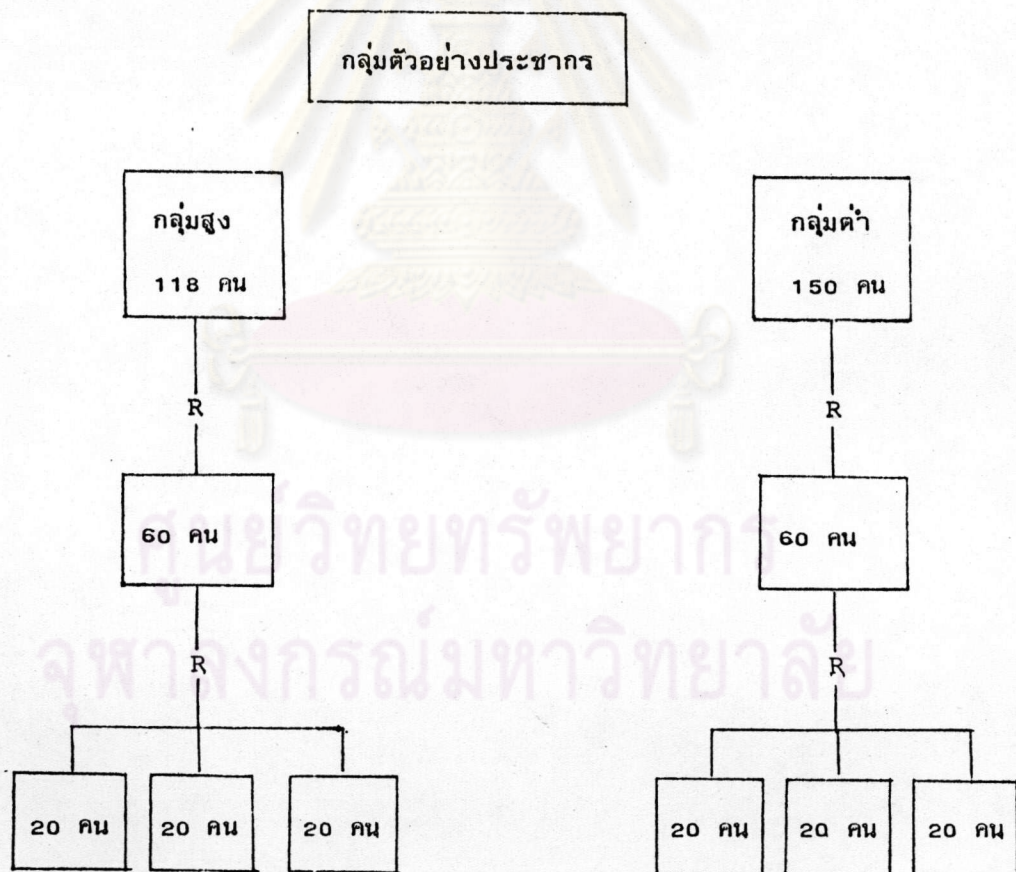
ข. กลุ่มผู้มีความถนัดทางภาษาปานกลาง คือนักเรียนที่มีผลของคะแนนความถนัดทางภาษาอยู่ระหว่างเปอร์เซ็นต์ไคล์ที่ 25-75 มีจำนวน 302 คน

ค. กลุ่มผู้มีความถนัดทางภาษาสูง คือนักเรียนที่มีผลของคะแนนความถนัดทางภาษาอยู่ระหว่างเปอร์เซ็นต์ไคล์ที่ 76-99 มีจำนวน 118 คน

1.2 คัดเลือกนักเรียนเฉพาะกลุ่มผู้มีความถนัดทางภาษาสูงและความถนัดทางภาษาต่ำ มาประเภทละ 60 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Randomization)

1.3 นำนักเรียนที่ได้จากการคัดเลือกในขั้นที่ 1.2 ของแต่ละกลุ่มมาแบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อยอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้วิธีการจับสลากแบ่งกลุ่ม จะได้นักเรียนที่มีความถนัดทางภาษาสูง 3 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน และนักเรียนที่มีความถนัดทางภาษาต่ำอีก 3 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 3.1 การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบทดสอบวัดความถนัดทางภาษา (Thai Language Aptitude Test-TLAT Form 1 : Level I a) ซึ่งเป็นภาษาไทยของสถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยข้อสอบ 70 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน ซึ่งมี 5 ภาคคือ

ภาคที่ 1	การเรียงตัวเลขจากภาษาสมมติ	15 ข้อ
ภาคที่ 2	การฟังและแยกเสียงความสัมพันธ์	15 ข้อ
ภาคที่ 3	การชี้ศัพท์โดยอาศัยความหมาย	15 ข้อ
ภาคที่ 4	ความสามารถในการใช้คำ	15 ข้อ
ภาคที่ 5	การวิเคราะห์รูปประโยค	10 ข้อ

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองสอนคำศัพท์

2.2.1 ภาพสไลด์สอนคำศัพท์ เป็นภาพสไลด์สีขนาด 2"x2" ในภาพสไลด์จะมีตัวอักษรภาษาอังกฤษ ตัวพิมพ์ใหญ่ สีขาว บนแถบพื้นสีเทา เพื่อแสดงคำศัพท์ของภาพนั้น ๆ โดยที่ขนาดของตัวอักษร และแถบพื้นสีเทาจะมีขนาดเท่ากันทุกภาพ ภาพที่ใช้ในการสอนคำศัพท์นี้ ในส่วนที่เป็นตัวภาพ (figure) ซึ่งแสดงความหมายของคำศัพท์จะเป็นภาพเหมือนจริงทุกภาพ จะแตกต่างกันตรงส่วนที่เป็นพื้นหลังภาพ (Visual background) เท่านั้น ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้คือ

- ก. ภาพที่มีพื้นหลังวาดลายเส้นอย่างง่าย จำนวน 20 ภาพ
- ข. ภาพที่มีพื้นหลังวาดลายเส้นแสดงรายละเอียด จำนวน 20 ภาพ
- ค. ภาพที่มีพื้นหลังวาดเหมือนจริง จำนวน 20 ภาพ

โดยที่ภาพทั้ง 3 แบบ จะได้รับการเรียงลำดับภาพเหมือนกัน และการจัดตำแหน่งของลำดับภาพนี้ ทำโดยวิธีการจับสลาก

อนึ่งในการจัดทำสไลด์เพื่อใช้ในการทดลองครั้งนี้มีวิธีการและขั้นตอนการผลิตคือ

ก. ทำการคัดเลือกคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยผู้เชี่ยวชาญในการสอนภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จากหนังสือภาษาอังกฤษหลัก อ 012 และ อ 023 จากหลาย ๆ สำนักพิมพ์ ซึ่งโรงเรียนต่าง ๆ นิยมใช้ และเป็นคำศัพท์ที่ไม่ยากเกินไป คำศัพท์เหล่านี้จะต้องเป็นคำที่สามารถทำเป็นภาพประกอบได้เท่านั้น จำนวน 25 คำศัพท์

ข. วาดภาพเหมือนจริงซึ่งมีพื้นหลังภาพ 3 แบบดังกล่าวข้างต้นตามคำศัพท์ที่กำหนดมาให้ โดยผู้เชี่ยวชาญในเรื่องภาพ (ครูสอนศิลปศึกษา) แต่ละภาพจะได้รับการพิจารณาแก้ไขความเหมาะสม ความถูกต้องในเนื้อหาและพื้นหลังภาพจากผู้เชี่ยวชาญ (คณะกรรมการวิชาการฝ่ายศิลปปฏิบัติ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางกลุ่มที่ 6 กรุงเทพมหานคร) และเมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำภาพทั้ง 25 ภาพ จากภาพที่มีพื้นหลังลายเส้นอย่างง่าย ไปทดลองให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนายโรง กรุงเทพมหานคร ทดลองดู ถึงความเหมาะสมของขนาด เนื้อหา ลายเส้นพื้นหลัง เสร็จแล้วคัดเลือกภาพที่เหมาะสมที่สุด 20 ภาพ นำมาปรับปรุงตามข้อมูลที่ได้ และนำมาใช้ดำเนินการต่อไป

ค. ทำบัตรคำศัพท์ภาษาอังกฤษ บัตรคำนี้จะมีสี่เหลี่ยม ความกว้าง 1.2 นิ้ว ยาว 7 นิ้ว บนพื้นบัตรคำนี้ จะมีตัวอักษรภาษาอังกฤษสีขาวซึ่งเป็นคำศัพท์ของภาพนั้น ๆ ตัวอักษรภาษาอังกฤษทุกตัวสูงเท่ากันคือ 1 นิ้ว

ง. นำบัตรคำศัพท์ติดในภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญ (ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว) พิจารณาแล้วว่าบัตรคำศัพท์ของแต่ละภาพจะไม่บังรายละเอียดหรือส่วนอื่น ๆ ที่สำคัญภายในภาพ

จ. ผลิตสไลด์ดังกล่าวข้างต้นตามภาพคำศัพท์ที่คัดไว้แล้วในข้อ ข.

2.2.2 เทปบันทึกเสียงที่ใช้ในการสอนคำศัพท์ ซึ่งคำบรรยายจะตรงกับลำดับภาพของภาพสไลด์ที่ใช้สอน โดยเทปจะมีคำชี้แจง รายละเอียดคำสั่ง ข้อปฏิบัติในการฟัง และเตรียมพร้อม เมื่อภาพปรากฏบนจอฉาย จะมีคำอ่าน สะกดคำ คำอ่าน คำแปล แล้วทบทวนคำอ่าน สะกดคำ คำอ่าน คำแปล อีกครั้งหนึ่งรวมเป็นสองครั้ง แต่ละภาพจะใช้เวลาในการสอนคำศัพท์ 30 วินาที (เบญจลักษณ์ ธนะหาณิชย์ 2528: 21) ในการเปลี่ยนภาพตามคำบรรยายนี้ จะ เป็นไปโดยอัตโนมัติ จากสัญญาณเชิงโครโมโซม ที่บันทึกไว้เรียบร้อยแล้ว

2.3 เครื่องมือในการทดสอบความจำ

2.3.1 ภาพที่ใช้ในการทดสอบความจำ เป็นภาพ 3 แบบเหมือนกับภาพสไลด์ที่ใช้สอนคำศัพท์ แต่ภาพทุกแบบทุกภาพจะไม่มีคำบรรยายภาษาอังกฤษปรากฏอยู่ มีแต่เพียงแถบพื้นสีเทาเดิมปรากฏอยู่เท่านั้น และภาพทุกแบบจะลำดับตำแหน่งใหม่และเรียงเหมือนกันทั้ง 3 แบบ การเรียงลำดับภาพใหม่นี้ ใช้วิธีการจับสลาก ภาพแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในการทดสอบความจำคือ

ก. ภาพที่มีพื้นหลังวาดลายเส้นอย่างง่ายจำนวน 20 ภาพ ใช้ทดสอบกลุ่มที่เรียนคำศัพท์จากภาพที่มีพื้นหลังวาดลายเส้นอย่างง่าย

ข. ภาพที่มีพื้นหลังวาดลายเส้นแสดงรายละเอียด จำนวน 20 ภาพ ใช้ทดสอบกลุ่มที่เรียนคำศัพท์จากภาพที่มีพื้นหลังวาดลายเส้นแสดงรายละเอียด

ค. ภาพที่มีพื้นหลังวาดเหมือนจริงจำนวน 20 ภาพ ใช้ทดสอบกลุ่มที่เรียนคำศัพท์ จากภาพที่มีพื้นหลังวาดเหมือนจริง

2.3.2 เทปคาสเซ็ทสำหรับบอกลำดับ เลขที่ข้อทดสอบ ซึ่งตรงกับภาพสไลด์ เทปนี้จะบอกว่าภาพที่ฉายปรากฏอยู่ตรงหน้านั้นตรงกับข้อใด เรียงลำดับกันตามภาพสไลด์ คำศัพท์ที่ใช้ทดสอบความจำ แต่ละภาพจะฉายนาน 10 วินาที (เบญจลักษณ์ นະทานิชย์ 2528: 20, Kosslyn 1973, quoted in Fleming 1977: 51) การเปลี่ยนภาพที่ใช้ในการทดสอบนี้เป็นไปโดยอัตโนมัติ จากสัญญาณและเครื่องเล่นเทปซิงโครไนซ์

2.3.3 แบบทดสอบความจำ เป็นแบบทดสอบคำศัพท์ภาษาอังกฤษชนิด 4 ตัวเลือก แบบทดสอบนี้ได้รับการตรวจความเหมาะสม (คณะอนุกรรมการวิชาการภาษาอังกฤษ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 6) แบบทดสอบนี้จะมีข้อสอบ 20 ข้อ 120 ชุด ซึ่งมีเนื้อหา ข้อความ เรียงลำดับเหมือนกันทุกชุด การทดสอบทำโดยให้ดูภาพสไลด์ที่ใช้ทดสอบเป็นเวลา 10 วินาที พร้อมกับการเลือกคำตอบ จากแบบทดสอบดังกล่าว ซึ่งในแต่ละข้อของแบบทดสอบ จะมีข้อถูกตรงกับสไลด์ที่ใช้ทดสอบความจำ ในการทดสอบแต่ละครั้งจะใช้แบบทดสอบครั้งละ 20 ชุดต่อ 1 กลุ่ม

3. การเตรียมและดำเนินการทดลอง

3.1 การเตรียมสถานที่และเครื่องมือ

ในการทดลองครั้งนี้ จะใช้ห้องโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนเป็นสถานที่ทดลอง โดยทดลองกลุ่มตัวอย่างที่เตรียมไว้แล้วโดยการจับสลาก กลุ่มละ 20 คน นักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง สามารถเลือกนั่งได้ตามใจชอบ ซึ่งเก้าอี้แต่ละตัวถูกจัดเป็นที่นั่งสลับแถว เพื่อให้ผู้เข้ารับการทดลองนั่งบังกัน และจัดตั้งเครื่องฉายสไลด์ให้ตั้งฉากกับจอ เพื่อป้องกันภาพบิดเบี้ยว พร้อมกับการติดตั้งเครื่องเล่นเทปซึ่งโครโนซ์ และดัลบิ เทปคำบรรยายที่เตรียมไว้แล้ว

3.2 วิธีดำเนินการ

3.2.1 จัดกลุ่มตัวอย่างเข้ารับการทดลองดังภาพ

ตารางที่ 3.2 การจัดกลุ่มตัวอย่างเข้ารับการทดลอง

ความถนัดทางภาษา	ระดับความเหมือนจริงของพื้นหลังภาพ		
	พื้นหลัง ลายเส้นอย่างง่าย	พื้นหลัง แสดงรายละเอียด	พื้นหลัง วาดเหมือนจริง
R สูง	20	20	20
R ค่า	20	20	20

3.2.2 ให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 20 คน เข้ารับการทดลอง ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

3.2.3 ผู้วิจัยชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ และวิธีการที่จะทำการทดลอง จนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจ จึงเริ่มดำเนินการ

3.2.4 หลังจากกลุ่มตัวอย่างเรียนคำศัพท์จากภาพสไลด์เสร็จ ก็ทดสอบความจำทันที โดยใช้ภาพสไลด์และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เตรียมไว้แล้ว

3.2.5 ทำการทดลองดังกล่าวจนครบ 6 กลุ่ม

3.2.6 ทำการตรวจแบบทดสอบความจำ โดยการตรวจให้คะแนนข้อที่ถูกได้ 1 คะแนน ถ้าผิดได้ 0 คะแนน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าสถิติโดยวิธีการหาค่าความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way analysis of variance) และวิเคราะห์หาความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการ t-test และนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย